

ÇOCUĞUN ÖĞRENMESİNDE VE OKUL BAŞARISINDA AİLENİN KATKISI

Her alanda olduğu gibi çocuk eğitiminde, aile, okul ve çevre üçgeninde her şeyin başı aile, çünkü anne ve baba çocuğun ilk öğretmenleridir. Çocuğun sevmeyi, kendine güvenmeyi, çevresiyle iletişim kurmayı, başarıyı ya da başarısızlığı tattığı ilk yer aile ortamıdır. Bu yüzden de her konuda olduğu gibi çocuğun okula başladığı dönemden itibaren göstereceği başarıda en büyük pay aile içindeki yaşantılara bağlıdır. Her anne-baba çocuğunun başarılı bir öğrenci olmasını ister ve bunun içinde elinden geleni yapmaya çalışır. Başarının ön planda tutulduğu, toplumumuzda başarılı bireyler yetiştirmek için aileye düşen ilk görev aile ortamında çocuğun, sevgiyi yaşamasını, huzuru hissedebilmesini, sorunu olduğunda rahatça paylaşabilmesini sağlamaktır.

Yapılan araştırmalar huzurlu ve mutlu bir aile ortamına sahip çocukların okulda daha başarılı olduklarını, mutsuz ve sorunlu çocukların ise huzursuzluk yaşanan aile ortamlarında yetiştiklerini ortaya koymaktadır. Sağlıklı bir aile ortamında çocuk kendine güven veren, sorunlarıyla yakından ilgilenen, başarısızlığı durumunda nedenlerini araştırarak mantıklı çözümler bulmasına yardım eden bir anne babaya sahiptir.

Çocuğunuzun okul başarısı için öneriler;

Anne-baba arasındaki tartışmalar çocuğın kendini güvende hissetmesine engel olur bu durumda çocuğın dikkatinin dağılmasına ve derslerine yoğunlaşamamasını beraberinde getirir. Eşler arasında her evde zaman zaman gerginlikler yaşanabilir. Önemli olan eşlerin bu durumu çocuklarına yansıtmadan en makul şekilde çözüme kavuşturabilmeleridir. İç dünyasında çatışmalar yaşayan çocuk, derse konsantre olmakta zorluk çekebilir, motivasyonu düşer ve ardından başarısızlık kaçınılmaz olur. Bu nedenle aile içinde sağlıklı bir iletişim olmasına, huzurlu ve güvenli bir aile ortamı yaratmaya gayret edin.

Araştırmalar ailesi ve öğretmeni tarafından sevilen, ilgi gösterilen öğrencilerin daha başarılı olduğu yönündedir. Çocuğumuza her fırsatta onu sevdiğimizi hissettirmeli ve onun fikirlerine değer verdiğimizizi göstermeliyiz.Çocuğın başarısını övücü sözlerle destekleyen, başarısızlığında onu çalışırsan başarılı olursun sözleriyle yüreklendiren anne-babaların çocuklarının okuldaki başarılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Ama başarının sadece derslerle sınırlı olmadığını unutmamak gerekir. Çocuğunuzun var olan zihinsel kapasitesini değiştiremezsiniz. Ama farklı alanlardaki yeteneklerini, ilgilerini keşfetmesine ve bunları en verimli şekilde kullanmasına yardımcı olabilirsiniz. Bu da ancak çocuğunuzu tanımakla mümkün olur.

Çocuğunuzu tanıyabilmek için ise öncelikle ona zaman ayırmanız gerekir. Çocuğu tanımanın en iyi yolu ise onunla sohbet etmektir. Çok yoğun anne babalar olabilirsiniz, önemli olan çocuğa ayrılan zamanın uzunluğu değil o zaman dilimini ne kadar verimli geçirdiğinizdir. Başarısı düşük olan çocuklarının çoğu özellikle "babalarının" kendilerine zaman ayıramadıklarını söylemektedir.

Okuldan eve geldikten sonraki zaman dilimi çocuk için anne babasının kendisini dinlemesine ihtiyaç duyduğu bir süredir. Komik olaylar, tartışmalar, başarıları, yapamadıkları gibi yaşantıları dinlemeye zaman ayırmak hem çocuğunuzla ilgilendiğiniz duygusunu verir hem de okulda neler olup bittiğini anlamanızı sağlar.

Çocuğunuzdan beklentilerinizi de yine çocuğunuzun kapasitesine uygun bir şekilde belirlemek önemlidir. Çocuktan var olanın üstünde bir performans beklemeniz ve bu konuda baskı yapmanız çocuğunuzun dersten soğutmaktan veya stres yaşamasından başka bir işe yaramaz. Kısacası çocuğunuzun sınırlarını zorlamayın.

Anne babanın çocuklarından beklediklerini kendileri sergileyerek model olmaları gerekir. Örneğin; zamanı planlama, kitap, gazete okuma, sorumluluklarını yerine getirme, izlenen televizyon programları, yatış ve kalkış saatleri beslenme düzeni gibi.

Ailenin okuldaki etkinliklere katılmasının ve öğretmen ziyaretlerinin sıklığı da önemli etkenlerdendir. Ailesi okulla işbirliği içinde olan çocuk için bu durum ailesinin kendisi ile ilgilendiğinin bir göstergesidir. Tabii bu durum çok fazla abartılarak, çocukta "ailem beni takip ediyor, bana güvenmiyor" düşüncesinin oluşmasına neden olmamalıdır.

Unutmayın derste işlenen konuyu öğrenmenin en iyi yolu dersi dinlemektir. Bu yüzden çocuğunuzun okula devamı konusunda takipçi olun. Çocuk çeşitli bahanelerle okula gitmekten kaçarsa (ki en çok kullanılan bahane hastalıktır) hem okula uyum sağlamada zorluk yaşar hem de verilen bilgilerden yoksun kalır. Okula gelmediği günler çok fazla veya sık olduğu takdirde ise telafisi zor olacaktır.

Anne babaların eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencinin başarı düzeyi de yükselmektedir. Eğitim düzeyi denilince sadece okuma yazma bilmek, okul derslerine yardımcı olmak akla gelmemelidir. Anne babanın eğitim düzeyinin yüksek olması çocuklarıyla iyi bir iletişim kurmalarını da gerektirir.

Ebeveynlerin yaptığı en büyük hatalardan biri kıyaslamalardır. Bu öğrencide çalışma isteği doğuramaz ve motivasyon için işe yaramaz özellikle bir başkasıyla kıyaslamak en büyük yanıltır.

Çocuğunuzun motivasyonunu artırmak istiyorsanız onu yine kendisi ile kıyaslayın bunu yaparken de özellikle önceki başarılarını vurgulayın..

Başarısızlıkları konusunda ise konuşarak, herkesin hata yapabileceğini önemli olanın hatalarını anlayarak tekrar etmemesi olduğunu anlamasını sağlayın. Başarının temelinde kişinin kendine olan güveni vardır. Kendine güvenen çocuklar kararlı ve bağımsız davranırken kendine güvenmeyen çocuk yapabileceğinin daha azını yapar.

Geçmişteki hata ve başarısızlıklara odaklanmak yerine; yapılan olumlu davranışlar ve başarılar üzerine odaklanın. Başarıyı yakalamada çabanın önemini vurgulayın.

Aşırı korumacı davranışlar, tembel vb. gibi yargılayıcı ifadeler, sorumluluk vermemek çocuğun güvensiz bir birey olarak yetişmesine neden olur. Sorumluluk almaya ve başladığı işi bitirmeye bebeklikten itibaren ortam oluşturulmadıysa okul zamanı geldiğinde de derslerinin sorumluluğunu almasını beklemek yanlış olur. Ona kendi istekleri ve yetenekleri doğrultusunda seçimler yapmasına izin verin. Fikrinizi söyleyebilirsiniz ama son kararı siz değil çocuğunuz versin.

Kendisine uygun bir çalışma programı oluşturarak zamanını verimli kullanması ve bu programa uyması konusunda yardımcı olun. Çocuğunuzdan sürekli ders çalışmasını beklemeyin. Önemli olan masanın başında ne kadar zaman geçirdiği değil, geçirdiği sürede ne kadar öğrendiğidir.

Ders tekrarlarına önem vermesi konusunda hatırlatıcı olun. Ödevlerini yaparken yardıma ihtiyacı olduğunda sadece yol gösterici olun asla çözüm yolunu göstermeyin. Son olarak; unutulmaması gereken; okul ve derslerin öğrencinin sorumluluğu olduğu ve bu konudaki aktif rolün öğrenciye ait olması gerektiğidir. Anne babanın, çocuğun okul başarısındaki en önemli görevi gerekli ilgi ve desteği sağlamaktır.

Mutlu Günler

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Şervisi

f t i p in /ugurkoleji
www.ugurkoleji.com.tr

